

C-640/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. augusztus 28.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Olaszország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. május 21.

Felperesek:

Azienda Agricola Ambrosi Nicola Giuseppe és társai

Alperesek:

Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura (AGEA)

Ministero delle Politiche Agricole e Forestali

Az alapeljárás tárgya

Az AGEA által több gazdasággal szemben kibocsátott fizetési felszólításoknak és az azokhoz kapcsolódó, beszámítási eljárásokra és a hazai termelés kiszámításának, valamint a 2008/09-es gazdasági évre vonatkozó kiegészítő illetékek meghatározásának eljárásaira vonatkozó valamennyi határozat megsemmisítése iránti kereset

Az előzetes döntéshozatal tárgya és jogalapja

Az uniós jog értelmezése az EUMSZ 267. cikk alapján

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Úgy kell-e értelmezni a 856/1984/EGK rendelet 1., 2. és 3. cikkét, a 3950/1992/EGK rendelet 1. cikkét és 2. cikkének (1) bekezdését, az

1788/2003/EK rendelet 1. cikkének (1) bekezdését és 5. cikkét, az 1234/2007/EK rendelet 55., 64. és 65. cikkét, valamint mellékleteit – mint az uniós piacon a tej- és tejtermékek kereslete és kínálata közötti egyensúly megővését szolgáló rendelkezéseket –, hogy a „tejkvóták” kiszámítása során figyelmen kívül kell hagyni az OEM oltalma alatt álló sajtok Unión kívüli országokba irányuló kivitelét szolgáló előállítását az ezen utóbbi termékek tekintetében a 2081/1992/EGK rendelet 13. cikkében előírt – EUMSZ 32. cikk (korábbi 27. cikkben), EUMSZ 39. cikk (korábbi 33. cikkben), EUMSZ 40. cikk (korábbi 34. cikkben) és EUMSZ 41. cikk (korábbi 35. cikkben) szerinti elvek alkalmazásában az 510/2006 rendelettel és az 1151/2012 rendelettel megerősített – oltalmi céloknak megfelelően?

2) Igenlő válasz esetén ellentétes-e az ily módon értelmezett szóban forgó szabályozással, ha az egyéni referenciamennyiségekben – a Decreto-legge 28 marzo 2003, n. 49, convertito con modifiche in legge 30 maggio 2003, n. 119 (a 2003. május 30-i törvénnyel módosításokkal törvénnyé alakított, 2003. március 28-i 49. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet) 2. cikkének és a legge 26 novembre 1992, n. 468 (1992. november 26-i 468. sz. törvény) 2. cikke 49/2003 rendkívüli törvényerejű rendelet említett 2. cikke által hivatkozott részének megfelelően – figyelembe veszik az Unión kívülre irányuló kivitelre szánt, OEM oltalma alatt álló sajtok előállítását szolgáló tejkvótákat?

Másodlagosan, amennyiben ezen értelmezést helytelennek kell tekinteni:

3) a 856/1984/EGK rendelet 1., 2. és 3. cikkével, a 3950/1992/EGK rendelet 1. cikkével és 2. cikkének (1) bekezdésével, az 1788/2003/EK rendelet 1. cikkének (1) bekezdésével és 5. cikkével, valamint az 1234/2007/EK rendelet 55., 64. és 65. cikkével és mellékleteivel (valamint az azok átültetését szolgáló, a 2003. május 30-i törvénnyel módosításokkal törvénnyé alakított, 2003. március 28-i 49. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 2. cikkében és az 1992. november 26-i 468. sz. törvény 2. cikkének a 49/2003 rendkívüli törvényerejű rendelet említett 2. cikke által hivatkozott részében szereplő olasz nemzeti előírásokkal) – amelyek értelmében a tagállamokhoz rendelt mennyiség kiszámítása során az exportált vagy az Unión kívüli országok piacára szánt, OEM oltalma alatt álló sajtok előállításához felhasznált tejet az említett kivitelnek megfelelő mértékben figyelembe kell venni, vagyis az nem hagyható figyelmen kívül – ellentétesek-e az OEM oltalma alatt álló termékeket védő 2081/1992/EGK rendeletben meghatározott oltalmi célokkal, különös tekintettel az 510/2006/EK rendelettel és az 1151/2012 rendelettel megerősített 13. cikkre, valamint az 1151/2012 rendelet 4. cikkében meghatározott oltalmi célokra, továbbá ellentétesek-e az EUMSZ 32. cikkel (korábbi 27. cikkel), az EUMSZ 39. cikkel (korábbi 33. cikkel), az EUMSZ 40. cikkel (34. cikkel), az EUMSZ 41. cikkel (35. cikkel) és a jogbiztonságnak, a bizalomvédelemnek, az arányosságnak és a hátrányos megkülönböztetés tilalmának, valamint az Unión kívülre irányuló kivitel szempontjából a gazdasági kezdeményezés szabadságának az elveivel?

Az uniós jog hivatkozott főbb rendelkezései

EUMSZ: 32. cikk (korábbi 27. cikk), 39. cikk (korábbi 33. cikk), 40. cikk (korábbi 34. cikk) és 41. cikk (korábbi 35. cikk)

856/84 rendelet: első, második és ötödik preambulumbekendés, valamint 1., 2. és 3. cikk

1898/87 rendelet: preambulumbekendés

2081/92 rendelet: második, harmadik és hatodik preambulumbekendés, valamint 13. cikk

3950/92 rendelet: első preambulumbekendés, valamint az 1. cikk első bekezdése, a 2. cikk (1) bekezdése és a 3. cikk

536/93 rendelet: az 1. cikk első bekezdése

1788/2003 rendelet: (3), (4) és (22) preambulumbekendés, valamint az 1. cikk (1) bekezdése és az 5. cikk

510/2006 rendelet: (6) preambulumbekendés, valamint 13. cikk

1234/2007 rendelet: (31), (36), (51) és (66) és azt követő preambulumbekendések, valamint 55., 64. és 65. cikk és mellékletek

1151/2012 rendelet: 4. és 13. cikk

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Decreto-legge 28 marzo 2003, n. 49, Riforma della normativa in tema di applicazione del prelievo supplementare nel settore del latte e dei prodotti lattiero-caseari, come modificato dalla legge di conversione 30 maggio 2003, n. 119 (a 2003. május 30-i 119. sz. törvénnyel módosításokkal törvénnyé alakított, a kiegészítő illetéknek a tej- és tejtermék ágazatban való alkalmazására vonatkozó szabályozás reformjáról szóló, 2003. március 28-i 49. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet): 2. cikk

Legge 26 novembre 1992, n. 468, Misure urgenti nel settore lattiero-caseario (a tej- és tejtermék ágazatban teendő sürgős intézkedésekről szóló, 1992. november 26-i 468. sz. törvény): 2. cikk

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 Az AGEA a tejkvóták szabályozásának körében több gazdaságot felszólított arra, hogy fizessen kiegészítő illetéket a 2008/09-es gazdasági évre vonatkozó egyéni referenciamennyiségek túllépése miatt. A felszólított gazdaságok azt róják fel, hogy megbízhatatlanok a tej- és tejtermék ágazatban a termelés helyes meghatározásának alapjául szolgáló adatok, következésképpen az egyéni referenciamennyiségek is megbízhatatlanok. Ebből kifolyólag a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) előtt megtámadják az AGEA közlését és az ahhoz kapcsolódó valamennyi felszólítást.

Az alapeljárás feleinek alapvető érvei

- 2 A felperesek előjáróban előadják, hogy Olaszország (az intézményi források mutatószámai, a bejelentett szarvasmarha-állomány és az állatok termelőkapacitása alapján) soha nem termelt volna és nem is tudott volna termelni a saját kvótáját meghaladó mennyiségű tejet. Ezt követően az alábbiakat részletezik:
 - a) a tejkvóták termelésének megkülönböztetés nélküli kontingenskorlátozása ellentétes a gazdasági kezdeményezés szabadságának elveivel;
 - b) a tejtermelés kontingenskorlátozása korlátozza a gazdaságok és az OEM oltalma alatt álló termékek fejlődését, mivel e termékek esetében mind az előállítási folyamatnak, mind pedig a nyersanyagoknak egy adott származási területen kell összpontosulnia;
 - c) a termék és a terület OEM céljából szükséges kapcsolata azt eredményezi, hogy egyes élelmiszereket nem lehet valamely kibővített piac részének tekinteni, mivel azok nem versengenek a hasonló szokásos termékekkel;
 - d) közelebbről: az Unión kívülre irányuló kivitelre szánt, OEM oltalma alatt álló termékekhez felhasználandó tejet nem lehet figyelembe venni a garantált teljes mennyiségben, mivel az nem érinti a belső piacot és az ehhez kapcsolódó kontingenskorlátozás az Unión kívülre irányuló kivitelre szánt, OEM oltalma alatt álló termékek ennek megfelelő korlátozását is eredményezné, ami ellentétben állna a 2081/92 rendeletben meghatározott oltalmi és támogatási célokkal;
 - e) az OEM oltalma alatt álló termékek előállításának maximuma konkrétan a nemzeti mennyiség 60%-ának felel meg, míg a referenciaidőszakban az Olaszországban felrótt túllépés nem haladja meg a 4%-ot.
- 3 Ez alapján a felperesek a fent említett termékek előállításához felhasználandó tejmennyiségeknek a garantált teljes mennyiség kiszámítása során történő figyelmen kívül hagyása miatt megtámadott határozatok megsemmisítését kérik, másodlagosan pedig – az EUMSZ 39. cikkbe (korábbi 33. cikkbe) ütközésre,

valamint a jogbiztonság, a bizalomvédelem, az arányosság és a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének megsértésére hivatkozással – kétségbe vonják, hogy megfelelnek-e a Szerződésnek a 3590/92 rendelet és az 536/93 rendelet releváns rendelkezései.

- 4 Az alperesek azzal érvelnek, hogy az illeték tárgyában meghozott közigazgatási határozat közvetlenül olyan, mérlegelést nem tűrő számítógépes rendszerből ered, amely átalakítja az ugyanezen termelők által jóváhagyott és soha nem vitatott adatokat.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 5 Az eljáró bírósági tanács megjegyzi, hogy 1) a 856/84 rendelet kifejezetten utalt a „tej és tejtermékek Közösségen belüli piacára”, és hogy a 856/84 rendelet tartalmát megerősítő későbbi rendeletek is nyilvánvalóan azon az előfeltevésen alapulnak, hogy a piac (mindössze) kontinentális kiterjedésű; 2) az 1898/87 rendelet preambuluma kifejezetten csak a szóban forgó termékek tagállamok területén történő előállítására és értékesítésére utal, azok Unión kívülre irányuló kivitel céljából végzett előállítására és értékesítésére nem, és 3) úgy tűnik, ítélkezési gyakorlatában (C-480/00. sz. ügy és az azt követő számú egyesített ügyek) a Bíróság is kizárólag az Unión belüli fogyasztásra szánt termékek sorsára utal.
- 6 Az eljáró tanács ebből arra a következtetésre jut, hogy jogi és funkcionális szempontból hiányzik az előfeltétele annak, hogy a nemzeti referenciamennyiségekben figyelembe lehessen venni az Unión kívülre exportálandó, OEM oltalma alatt álló sajtok előállítását szolgáló tejmennyiségeket. Következésképpen kéri a Bíróságtól, hogy erősítse meg ezt az általa követett értelmezést, és hogy igenlő válasz esetén a Bíróság válaszoljon arra is, hogy az uniós jogi rendelkezések ilyen értelmezésével ellentétes-e az átültetést szolgáló nemzeti szabályozás (és az annak alkalmazására irányuló közigazgatás határozatok) abban a részében, amelyben a szóban forgó tejet figyelembe veszi, nem pedig figyelmen kívül hagyja a nemzeti referenciamennyiségekben.
- 7 Az eljáró tanács másodlagosan – arra a esetre, ha a tejkvótákkal kapcsolatos jogszabályi meghatározásokat túlzottan általánosnak kellene tekinteni ahhoz, hogy azok rendeltetésüktől függetlenül ne tartalmazzák az összes tejet – arra hivatkozik, hogy jogellenes a vitatott mennyiségeknek az egyes tagállamokhoz rendelt kvótán belüli figyelembevétele, mivel az az OEM oltalmának céljaival ellentétes ez utóbbi szabályozás sajátos jellege miatt; az sérti a az Unión kívülre irányuló kivitel szempontjából a gazdasági kezdeményezés és a vállalkozás szabadságának elvét; a védelmi intézkedés meghaladja a belső piac általa követett védelmének céljait, tehát az észszerűtlen és aránytalan; sérti a jogbiztonság és a bizalomvédelem 1234/2007 rendelet (51) preambulumbekzdésében szereplő elveit, valamint az 1898/87 rendeletben meghatározott célokat.

- 8 Az eljáró tanács ugyanis úgy ítéli meg, hogy 1) jogilag egyetlen referenciarendelkezés sem alapozza meg az olyan ítélezési irányzatokat, amelyek szerint az alacsonyabb termelés magasabb termékárral történő kompenzációja céljából az OEM oltalma alatt álló tej és tejtermékek kontingenskorlátozása is meghatározott uniós stratégia részét képezi; 2) az elképzelhető magasabb ár nem ellensúlyozza kellőképpen azt a kárt, amely – az OEM oltalma alatt álló termékekhez felhasználható tej kontingenskorlátozása esetén is – a gyengébb minőségű, más földrajzi területekről származó olyan, hasonló termékek párhuzamos kínálatának kialakulásából eredne, amely termékek különösen az OEM oltalma alatt álló termékek Unión kívüli azon külföldi keresletének kielégítését szolgálnák, amely pontosan ez utóbbi termékek közvetlen kontingenskorlátozása miatt marad kielégítetlen (minél szabadabban terjedhet az OEM oltalma alatt álló termékkel versengő termék amiatt, hogy kontingenskorlátozással nem érintett, Unión kívüli területekről származik, annál nagyobb kár éri a termelőket és a fogyasztót is); 3) az Unión kívülre irányuló kivitelre szánt, az OEM oltalma alatt álló termékekhez felhasznált tej nem hathat ki a tej és tejtermékek uniós országokon belüli keresletének és kínálatának viszonyára, és annak az egyes tagállamokhoz rendelt mennyiségekben történő figyelembevétel az összes említett ország esetében megváltoztatná az Unió belső piacain belül található termékmennyiség kiszámítását, ami a nemzeti és egyéni referenciamennyiségek megbízhatatlanságát eredményezné; 4) indokolatlan az uniós termelők egymásétól eltérő helyzeteket azonos módon kezelni, vagyis az Unió belső piacán belüli egyensúlyt szolgáló korlátozásokat valamennyi, az Unión kívülre irányuló kivitel céljából tevékenységet végző termelőkre is alkalmazni, akik egyébiránt a hétköznapi termelőkhez képest nagyobb költségeket viselnek és szigorúbb előállítási módoknak kell megfelelniük.
- 9 Ezek a hivatkozások teljes mértékben indokolnák azt a megállapítást is, hogy az említett tej referenciamennyiségekben történő figyelembevétel közvetett és az uniós jogalkotó által nem kívánt hatás. E hatás jogszerűségéről a Bíróságnak kell meggyőződnie – pontosan amiatt, hogy a 856/84 rendelet, a 3950/92 rendelet, az 1788/2003 rendelet és az 1234/2007 rendelet szóban forgó tejnek a referenciamennyiségekben történő „figyelembevételét” támogató értelmezése több különböző szempontból ellentétes az OEM oltalma alatt álló termékek oltalmát szolgáló jogi szabályozás azonos szintű előírásainak szövegével, a termelési célokkal és az EUMSZ 32. cikkben (korábbi 27. cikkben), az EUMSZ 39. cikkben (korábbi 33. cikkben), az EUMSZ 40. cikkben (korábbi 34. cikkben) és az EUMSZ 41. cikkben (korábbi 35. cikkben) rögzített szervezeti korlátozásokkal, valamint egyes alapvető uniós elvekkel.